

و یاطی عملیات بالادستی همراه با نفت خام به دست آید.

۳- منابع نفتی: هر یک از منابع و یا مخازن زیرزمینی یا روزمینی در در تقسیمات داخل سرزمین، آبهای داخلی، ساحلی، فلات قاره و بین المللی مجاور مرزهای کشور و آبهای آزاد بین المللی که احتمال وجود نفت در آن است مشخصات فنی و مشخصات جغرافیایی آن توسط وزارت نفت مشخص می گردد.

۴- عملیات بالادستی نفت: کلیه مطالعات، فعالیت ها و اقدامات مربوط به اکتشاف، حفاری، استخراج، بهره برداری و صیانت از منابع نفتی، انتقال، ذخیره سازی و صادرات آن مانند: چینی چینی، نقشه برداری، زمین شناسی، ژئوفیزیک، ژئوشیمی، حف و خدمات فنی چاهها، تزریق گاز، آب، هوا و یا هر فعالیتی که منجر به برداشت بهینه و حداکثری از منابع نفتی گردد و نیز احداث و توسعه تاسیسات و صنایع وابسته، تحمید حدود، حفاظت و حراست آنها برای عملیات تولید و قابل عرضه کردن نفت در حد جداسازی اولیه، صادرات و یا استفاده در عملیات پالایش دستی را شامل شود.

مواردی نظیر مدیریت و نظارت بر تامین کالاها و مواد صنعتی، آموزش و تامین نیروی انسانی، ایجاد و حفظ شرایط ایمنی، بهداشت و محیط زیست و انعام کلیه فعالیت های لازم جهت ایجاد، ارتقاء و انتقال فناوری برای پشتیبانی عملیات فوق جزء عملیات بالادستی محسوب می شود.

۵- عملیات پایین دستی نفت: به کلیه مطالعات، فعالیت ها و اقدامات مربوط به عملیات تصفیه و چالایش در تاسیسات پالایشی جهت تولید فرآورده های نفتی و استفاده از آنها برای تولید محصولات پتروشیمیایی و انتقال، ذخیره سازی، توزیع، فروش داخلی، صادرات و واردات فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمیایی اطلاق می شود.

مواردی نظیر تامین کالاها و مواد صنعتی، آموزش و تامین نیروی انسانی، ایجاد و حفظ شرایط ایمنی، بهداشت و محیط زیست و انجام کلیه فعالیت های لازم جهت ایجاد، ارتقاء و انتقال فناوری برای پشتیبانی عملیات فوق جزء عملیات پایین دستی محسوب می شود.

۶- واحد عملیاتی: هر واحد، سازمان، موسسه یا شرکی که عملیات بالادستی یا پایین دستی نفت را به صورت اصلی، فرعی، تخصصی، عمومی و خدمات جنبی نفتی براساس قوانین و مقررات مربوطه عهده دار است.

۷- تولید صیانت شده از منابع نفت: کلیه عملیاتی که منجر به برداشت بهینه و حداکثری ارزش اقتصادی تولید از منابع نفتی کشور در طول عمر منابع مذکور می شود و باعث جلوگیری از اتلاف ذخایر در چرخه تولید نفت براساس سیاست های مصوب می گردد.

۸- فرآورده های نفتی: کلیه محصولاتی که در تاسیسات فرآوری و پالایش نفت به دست می آید و می تواند به طور مستقیم مصرف و یا در سایر واحدهای عملیاتی و پتروشیمیایی به محصول نهایی تبدیل شود.

۹- محصولات پتروشیمیایی: کلیه محصولاتی که در تاسیسات پتروشیمیایی از نفت و فرآورده های نفتی به دست می آید و می تواند به طور مستقیم مصرف و یا برای تولید محصول نهایی در عملیات استفاده شود.

۱۰- محصولات نهایی: محصولات که به پس از تولید، امکان تولید محصول دیگری از آنها نیست و به طور مستقیم قابلت مصرف دارند.

۱۱- انتقال نفت: کلیه اقدامات و عملیاتی که برای ارسال نفت استخراج شده یا استحصال شده از منابع نفتی به تاسیسات پالایشی و پتروشیمیایی و پایانه های صادراتی انجام می گیرد. این تعریف، ارسال نفت از مبادی وارداتی به تاسیسات پالایشی و پتروشیمیایی را نیز شامل می گردد.

۱۲- انتقال فرآورده های نفتی: کلیه اقدامات و عملیاتی که برای ارسال فرآورده های نفتی از تاسیسات پالایشی، مبادی وارداتی و انبارهای اصلی و دارکاتنی، مبادی توزیع، تاسیسات پتروشیمیایی و پایانه های صادراتی انجام می گیرد.

۱۳- خطوط لوله: کلیه خطوط انتقال مابین نفتی به تاسیسات پالایشی و پتروشیمیایی و یا مبادی صادراتی و واردات و همچنین خطوط انتقال فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمیایی به انبارهای اصلی و مبادی توزیع داخلی و پایانه های صادراتی که از طریق لوله انجام می شود.

۱۴- تجارت نفت: به اقدامات و عملیاتی بازراباری، قیمت گذاری و عقد قرارداد خرید و فروش، صادرات و واردات، انتقال (ترانزیت)، میابله و معاوضه نفت، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمیایی اطلاق می شود.

۱۵- ذخیره سازی نفت و فرآورده های نفتی:

پرویزاترین نشرو تخصصی صنعت نفت ایران

با تصویب مجلس مقرر شد:

واریز مازاد درآمد نفت به حساب ذخیره ارزی

واریز کلیه درآمدهای حاصل از فروش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی به خزانه داری کل کشور

نمایندهگان مجلس شورای اسلامی مصوب کردند که درآمد حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی، مازاد بر قیمت های مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور، پس از کسر کسورات قانونی، طبق قانون برنامه، به حساب ذخیره ارزی نزد بانک مرکزی واریز گردد تا بر اساس قوانین موضوعه هزینه شود.

نمایندهگان مجلس شورای اسلامی در بررسی طرح اصلاح قانون نفت مصوب کردند که به منظور اجرا و تحقق طرح های توسعه ای صنعت نفت درصدی از ارزش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی تولیدی، که در قانون بودجه تعیین می شود، پس از کسر هزینه ها معاف از مالیات و تقسیم سود سهام دولت، به وزارت نفت از طریق شرکت های اصلی تابعه ذیربط تخصیص یابد تا بر اساس قوانین موضوعه و اساننامه شرکت های مذکور هزینه

شود. مجلس هم چنین تصویب کرد درصدی از درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی، پس از کسر ارزش گاز وارداتی برای تامین منابع امور زیربنایی کشور تخصیص یابد و میزان درسد و چگونگی استفاده از درآمدهای حاصل مذکور طبق قانون برنامه و قانون بودجه سالانه کل کشور تعیین شود. هم چنین کلیه درآمدهای حاصل از فروش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی در چارچوب قانون برنامه پس از کسر پرداخت های بایع متقابل به طور مستقیم به خزانه داری کل کشور نزد بانک مرکزی واریز شود.

درصدهای مقرر در مواد ۵ و ۶ این قانون طبق قوانین و مقررات مربوطه برداشت و پرداخت گردد.

طبق تبصره این ماده، درآمد حاصل از میعانات گازی تولیدی پس از واریز به حساب بانک مرکزی و کسر کسورات قانونی مربوطه با اعلام

کلیه اقدامات و عملیات مربوط به ذخیره سازی و بازاریابی نفت، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمیایی در مخازن سطحی فلزی، بتنی، زیرزمینی اعم از مغازه های سنگی و نمکی و مخازن تخلیه شده نفت و معادن متروکه است که جهت تحویل به پایانه های صادراتی، تامین خوراک

با تاکید مجلس:

وزارت نفت تهدیدار اعمال حق

حاکمیت بر منابع نفتی شد

نمایندهگان مجلس شورای اسلامی با مصوب جزیات طرح اصلاح قانون نفت و گاز مرتبط کردند کلیه منابع نفتی جزء، انتقال و ثروت های عمومی بوده و وزارت نفت عهده دار اعمال حق حاکمیت بر منابع نفتی است.

در جلسه دیروز سه شنبه گذشته مجلس شورای اسلامی ماده یک طرح اصلاح قانون نفت و گاز به شرح ذیل اصلاح گردید:

کلیه منابع نفتی جزء انتقال و ثروت های عمومی است. اعمال حق حاکمیت و مالکیت عمومی بر منابع مذکور به نمایندگی از طرف حکومت اسلامی بر عهده وزارت نفت است. این ماده با ۱۳۲ رای مثبت، ۸ رای منفی و ۹ رای ممتنع از ۲۰۲ نماینده حاضر به تصویب رسید. ماده یک طرح اصلاح قانون نفت و گاز مربوط به تعریف عبارات نفت، گاز طبیعی، منابع نفتی، عملیات بالا دستی نفت، عملیات پایین دستی نفت، واحد عملیاتی، تولید، صیانت شده از منابع نفتی، فرآورده های نفتی، محصولات پتروشیمی، محصولات نهایی، انتقال نفت، انتقال واحدهای نفتی و خطوط لوله، تجارت نفت، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی، ذخیره سازی نفت و فرآورده های نفتی، قرارداد نفتی، امور حاکمیتی صنعت نفت، شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت و شرکت های فرعی تابعه وزارت نفت بود که به تصویب رسید. بر این اساس شرکت های فرعی تابعه وزارت نفت، شرکت های هستند که بیشتر از ۵۰ درصد سهام آن متعلق به شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت باشد.

واحدهای پالایشی و پتروشیمیایی به منظور جلوگیری از توقف فعالیت واحدهای عملیاتی، همسان نمودن و افزایش کیفیت نفت و فرآورده های نفتی و ایجاد توازن بین تولید و مصرف انجام می شود.

عمومی است. اعمال حق حاکمیت و مالکیت عمومی بر منابع مذکور به نمایندگی از طرف حکومت اسلامی بر عهده وزارت نفت است.

ماده ۳- ماده ۳ قانون به شرح ذیل اصلاح می شود: وزارت نفت از طریق شرکت های اصلی تابعه ذی ربط تخصیص می یابد تا براساس قوانین موضوعه و اساننامه شرکت های مذکور هزینه شود.

ماده ۶- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۱۳) به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۳- به منظور تامین منابع امور زیربنایی کشور، درصدی از درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی پس از کسر ارزش گاز وارداتی تخصیص می یابد. میزان درسد و چگونگی

۱۶- قرارداد نفتی: توافق دو یا چند جانبه بین وزارت نفت یا هر یک از شرکت های اصلی تابعه آن یا هر واحد عملیاتی یا یک یا چند واحد عملیاتی یا اشخاص حقیقی یا حقوقی در داخل یا خارج از کشور که براساس قوانین موضوعه، انجام تمام یا قسمتی از عملیات بالادستی و پایین دستی و یا تجارت نفت، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمیایی، مورد تعهد قرار می گیرد.

۱۷- امور حاکمیتی صنعت نفت: اعمال حق حاکمیتی عمومی به نمایندگی از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران بر منابع نفتی و سیاست گذاری، برنامه ریزی، هدایت و راهبری و

نظارت عالی بر اقدامات اجرایی در صنعت نفت و پتروشیمی اعم از عملیات بالادستی و پایین دستی است.

۱۸- شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت: شرکت های ملی نفت، گاز، پتروشیمی و پخش فرآورده های نفتی ایران که تابع وزارت نفت باشند.

۱۹- شرکت های فرعی تابعه وزارت نفت: شرکت هایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام آنها متعلق به شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت است.

ماده ۲- ماده ۲ قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۲- کلیه منابع نفتی جزء انتقال و ثروت های

با مصوبه مجلس:

قراردادهای صدور گاز و میادین نفتی به مجلس ارائه می شود

اساننامه شرکت های مذکور، هزینه شود. نمایندهگان مجلس با الحاق یک ماده به قانون نفت و گاز مقرر کردند که به منظور تامین منابع امور زیربنایی کشور، درصدی از درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی پس از کسر ارزش گاز وارداتی تخصیص می یابد. میزان درسد و چگونگی استفاده از درآمدهای حاصل مذکور طبق قانون برنامه و قانون بودجه سالانه کل کشور تعیین می شود. نمایندهگان مجلس با الحاق ماده دیگری به این قانون مصوب کردند کلیه درآمد های حاصل از فروش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی در چارچوب قانون برنامه پس از کسر پرداخت های بایع متقابل به طور مستقیم به خزانه داری کل کشور نزد بانک مرکزی واریز شود و درصدهای مقرر در مواد ۵ و ۶ این قانون طبق قوانین و مقررات مربوطه برداشت و پرداخت می شود. بر اساس تبصره یک این ماده درآمد حاصل از میعانات گازی تولیدی پس از واریز به حساب بانک مرکزی و

ت رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ت رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

ج رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی

ح دادستان کل کشور

خ مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران

ح یکم از معاونین وزارت نفت و به انتخاب وزیر نفت

تبصره ۱- کلیه اعضای هیات، حق رای دارند.

تبصره ۲- جلسات هیات با تعداد حداقل هفت نفر از اعضای رسمیت می یابد و حضور دادستان کل کشور

و یکی از روسای کمیسیون های مذکور الزامی است. تبصره ۳- تصمیمات این هیات با رای اکثریت مطلق حاضرین قطعی است.

ماده ۲- ماده ۷ قانون به شرح ذیل اصلاح می شود: ماده ۷- وظایف هیات عالی نظارت بر منابع نفتی به شرح زیر است:

۱- نظارت بر اجرای سیاست های کلی نظام در حوزه نفت و گاز

ب- نظارت بر اجرای سیاست های راهبردی و برنامه های مصوب وزارت نفت در فرآیند صیانت از منابع نفت و گاز

ب- نظارت بر قراردادهای مهم نفت و گاز

ت- تهیه گزارش سالانه و ارائه به محضر رهبر انقلاب اسلامی و مجلس شورای اسلامی

تبصره- چگونگی تشکیل و اداره جلسات هیات عالی نظارت بر منابع نفتی براساس دستورالعملی است که حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزیر نفت به تصویب هیات مذکور می رسد.

ماده ۵- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۱۲) به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۲- به منظور اجرا و تحقق طرح های توسعه ای صنعت نفت، درصدی از ارزش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی تولیدی که در قانون بودجه سالانه کل کشور تعیین می شود، پس از کسر تعهدات بیش از ۵ سال است را به صورت محرمانه وزارت نفت از طریق شرکت های اصلی تابعه ذی ربط تخصیص می یابد تا براساس قوانین موضوعه و اساننامه شرکت های مذکور هزینه شود.

ماده ۶- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۱۳) به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۳- به منظور تامین منابع امور زیربنایی کشور، درصدی از درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی پس از کسر ارزش گاز وارداتی تخصیص می یابد. میزان درسد و چگونگی

استفاده از درآمدهای حاصله مذکور طبق قانون بودجه سالانه کل کشور تعیین می شود.

ماده ۷- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۱۴) به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۴- کلیه درآمدهای حاصل از فروش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی پس از کسر پرداخت های بایع متقابل به طور مستقیم به خزانه داری کل کشور نزد بانک مرکزی واریز می شود و درصدهای مقرر در مواد (۵) و (۶) این قانون، طبق قوانین و مقررات مربوطه برداشت و پرداخت می گردد.

تبصره ۱- درآمد حاصل از میعانات گازی تولیدی پس از واریز به حساب بانک مرکزی و کسر کسورات قانونی مربوطه، با اعلام خزانه داری کل کشور به طور کامل بابت علی الحساب سهم مذکور در ماده (۵) در اختیار وزارت نفت از طریق شرکت های اصلی تابعه آن قرار می گیرد.

تبصره ۲- درآمد حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی مازاد بر قیمت های مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور پس از کسر کسورات قانونی به حساب ذخیره ارزی نزد بانک مرکزی واریز می شود تا بر اساس قوانین موضوعه هزینه شود.

ماده ۷- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۱۵) به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۵- وزارت نفت یک نسخه از قراردادهای متعقد مربوط به صادرات گاز طبیعی و گاز طبیعی مایع شده و قراردادهای اکتشاف و توسعه در میادین نفتی که متضمن تعهدات بیش از پنج سال است را به صورت محرمانه به مجلس شورای اسلامی تسلیم می نماید.

ماده ۹- ماده (۱۲) قانون به عنوان ماده (۱۶) به شرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده ۱۶- از تاریخ تصویب این قانون، قانون نفت مصوب ۱۳۵۳/۵/۱۲ لغو می گردد.